

Tornai József

A semmi ellen

Dobozi Eszternek

Üdvözlét, galaxisok,
üdvözlét, gömbhalmazok, spirálködök,
farig sörényes menyasszonyok
és vőlegények, ha már összeházasodtatok,
hasonmás űsrobbanás-szülők,
szerteszórjátok bolygófiaitokat-lányaitokat
a kék pusztaságos égen,
éljen a héliumlángotok
és a neutroncsillag-ikretek is éljen!

Ti hordtátok ki az atomokat
méhetek rákcsillag jegyei alatt,
ti dajkáltátok a halforma időt,
míg a térből egy-egy falat
jutott minden újszülött mindenség-szájnak.

Áve, világűrmaasság,
áve, atommagok nyerítése,
ti húzzátok az Androméda felhő-szekeret
a rádiósugárzás sérűjébe,
irgalmas istenségek helyett
ti a mi elménk taván vitorláztok,
és nem volt kezdetetek és nem lesz kifulladások.

Üdvözlét, tejutak tojásbéja:
ötszáz milliárd is van belőletek,
ó kicsi mintája a sok világ bársonyszoknyájának,
töltsétek meg szívünk udvarát
a mágneses zivatarok alkoholával:
mi kiisszuk, ami nekünk rendeltetett.

Hol voltatok, mik voltatok,
mielőtt ajtótok kitárult,
mondjátok meg a neveteket,
eónokon átugró lovasok.

Üdvözlét, mámorodó gének, kromoszómák,
egész testünk a ti evangéliumotok,
vírusok laknak az északi jégtömbökben,
sejtjeik megfagyhatatlanok,
asztrofizikusok ülnek a számítógépeiknél,
Picasso-mód kifestik messziről égő személyes arcotok.

A Hubble-úrteleszkóp dajkál
lencséje tükrében, ez az igazi anyai szeretet,
te fény, kiből a tér szilárd anyaga lett,
hullámtarajok, mag-álmok, részecskék,
a ti népetek vagyunk mi,
a csataterék fölbukott katonáinak
szerveiből és csontjaiból faragunk
nektek emlékműveket, mi
spórák karneválja, vércsöppek eresze.

Hull, hull ránk fekete energiákból
a legszebb kozmikus mese
varázsszőnyege,
Orion, Sagittarius, Hydra, Canus
Maior, Piscis Austrinis, Gemini,
mi vagyunk a közösülő ősmadarak
ózon-szárnyainak örökösei,
a vöröseltolódás tanított meg minket
a kalcium-erdőben utat keresni.

Nem marad meg semmi a maga
alakjában és körforgása dühében,
csak talán a mi agyunkban megőrzött
csillagkatalógus helye,
tűzgolyók, vigyázatok ránk,
éljen a cefeidák, aszteroidák kőtakarója,
hol vannak a lelkeitek?
Mi váltjuk valóra!

Fényévek minket nem aléltatnak el,
Jupiter, te égboltok korbácsos ura,
az üstökösöknél mi nem láttunk
szebb szerelmes asszonyokat soha.

Üdvözlét, napszél,
üdvözlét, napkitörés,
Nap első betűje és alkonyat,
a szupernóváknak mi
adjuk meg azt, amit a földön úgy hívnak: hódolat.

*Minden kering, minden kering!
kiáltja szobánkba a Hold és az Esthajnalcsillag,
ne felejtsetek, hogy a mi nászunk,
semmi elleni lázadásunk
himnusza vagytok, gyermekeink.*

A Lemenő Nap ravatalán

*Apám az üveghez menekült,
ha félt,
anyám Bibliával fogta
Isten kezét.*

*Nem tudtam, melyik visz
végül haza,
csak azt: én nem férek bele
semmilyen oduba,*

*és lettem hitetlen és a síkságokban
hívó,
kit csak varjaival hívott
a temető.*

*Nem lombosodtam anyám
imáiban,
apám nótáitól is hideglázban
védtem magam.*

*Maradtak a rétek, nádasok,
rengetegek,
hova számban vittem a
szerelmeimet,*

*és lihegtem és vártam velük
a lombos ágyon,
hogy mennyországgá gyúljanak ölükkal
mind a százan,*

*száz kérő, borzongó, emésztő
istentelen,
kiknek borsosmenta-illata
égedelem*

és pacsirta-himnuszuk
szentmise,
meredt éj, csillag, tavaszi
béka-szigete,

így bánt velem időn kívül
az ifjúság
számadó juhásza, hallottam is olyan
káromkodást,

hogy csak ordíthattam tőle,
de nem lehetett
másnak lennem, mint
ősemberinek.

Jelenemből visszatértem
az azelőttibe,
midőn még nőre-férfira
nem volt ige,

midőn még csak azt hallottam
akác-citerán,
hogy az egész nagy minden
az a hozomány,

amit olyan menyasszonyoktól
kaptam örökre meg,
kiknek haja szála
a bőrömön sistereg,

ezer karjuk éget
és dalaiba hal
a hiedelmek-szülte, kenetes
rontás-vihar.

Állatként figyeltem
kiforró husom
hogy sarjadzik mind keményebbre
csontomon,

és tánca forgattam az éjszakai isteneket és
anyám, apám
vadvéri örökségét a Lemenő Nap
ravatalán.

A Hortobágy mosolya

„Aki a magyarság újkori történetét
megírja, arra kell felelnie, hogy
süllyedt »bennszülötté« ez a nagy
középkori nemzet tulajdon országában.”

(Németh László)

*Nem tudom lehunyni az agyam,
bicska ficáncol a szívemben.
Csúszok ki anyámból, újra,
mint annyiszor: bennszülötten.*

*Színesbőrű fák leszünk, mást nekünk nem szabad,
csak derékba törni és elveszni
iszap-keverte sors alatt,
ha menekülünk József Attila sikolyával,
a büntetés atlanti hulláma ránk szakad,*

*lefejezik házunk krisztustövisfa-keresztjét,
kutyánk fölűvölt, agyonverik.
Lesarabolják Európa egeről
a Napkorong ígézetének magyarjait.*

*Már nem hiszek jósnőknek, filozófusoknak,
már csak félek, de belenyugodtam
a történelembe, hol most farsangolnak,
ám holnap eltűnnek a sárga limlom-istenek,
és a mi kivégzett lelkünk halhatatlan.*

*Jön még egy második hullám,
akkor minket emel a tánc és a dob,
vinnyog a sivatag, a sakál-arcú,
de a Hortobágy titka mosolyog.*

Nyakörv

*Hol jártam? Kassán, Pozsonyban,
Zsitvabesenyőn kamaszkoromban.
Beregszászon, Dunaszerdahelyen, Técsőn,
barátokkal vitatkoztam Zilahon, Sepsiszentgyörgyön.
Nagyszalontán Aranyra az Ótoronyban
és Sinka csizmaszárára gondoltam.*

*Korondon, Koltón, Gyergyóremetén volt írói dolgom,
Nagyváradon a Pece partján néztem a fákat és Szilágysomlyón,
Marosvásárhelyen, Székelykocsárdon.
A Gyilkos-tónál, az Oltárkővel szemben, harmat ölében sátrat vertem.
Kolozsvárt hallottam először a „Hazám, hazám”-ot.
Ittam a furcsa e-hangot Újvidéken, Bácska-Topolyán,
Palicson, Óbecsén, Temesvárott.
Csantavéren csókolt egy csikóvérű lány,
vártam buszra Szabadkán, Temerinben, Horgosnál a határon.
Itthon Salgótarjánban, Ózdon figyelték fölolvásásom
a munkások és a költőjelöltek a nyugati gyepűkön.
Láttam Debrecenben a Péterfiát,
tűzokot a pusztán, déllibábot.
Nyírségi akáclomb lebeg minden leírt betűmön,
az erdő-szerelmes Somogyon
és a Balatonon át
úszott versekért a szabadságom.
A Nairo Múzeumban ott volt Kecskeméten
egy parasztasszony festette arcképem.
Pécsett, Szegeden sétált a mosolyom
míg a nagy dzsámi és a Tisza-parti székesegyház előtt megálltam.
Jaj, zászló lettem e szél-zúgatta hazában!
De a nyakörv, Haraszi, ahol megszülettem,
csak fáj, fojtogatott lépni-lehetetlen.*